

ประโยค ป.ธ. ๔
แปล มครเป็นไทย
สอบ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๑. เอกทา กิร เทวทตโต รโหคโต สาริปุตตสฺส ปริสา
โมคคฺคฺลฺลานสฺส ปริสาติ เอวํ อิมํ วิสุํวิสุํรฺรธา อหฺลํ อหํปี เอกํ คณฺฐรํ
นีหฺรามิ น จ สกฺกา วินา ลาเภน ปริสํ อุปฺปาเทตฺถุ หนฺทาหํ อชาตสฺตตฺตนา
สทฺธิ เอกโต หุตฺวา ลาภํ นิพฺพตฺเตสฺสามิตี จินฺเตตฺวา สงฺฆเมทกฺขณฺชเก
อาคตฺนเยน อชาตสฺตตฺถุ อิทฺธิปฺปาทฺวิหริเยน ปฺสาเทสิ ๑ โส ตสฺส ปสฺสีติตฺวา
ตํ อสนฺตํ ปกฺกยฺห ตสฺส สกฺกาเร กตฺตฺกามา พฺหุชฺฉํ ปริจฺจชิตฺวา คยาสิ
เส วิหารํ กาทเรตฺวา เทวสิกํ ปณฺจ ภาสิปาทานิ อทาสิ สายํ ปาตํ เทว
ทตฺตฺปฏฺจฺจานญจ อคฺมาสิ ๑ โส เภฏฺจา วุตฺตฺนเยน เทวทตฺตสฺส วจฺนํ
คเหตฺวา ปิตฺรํ มาเตตฺวา อตฺตโน ปจฺมมคฺคสฺส อุปฺนิสฺสยํ จินฺทิตฺวา ทุกฺขํ
ปโปไปติ ๑

โสเชว อตีเต พาราณสิยํ ทิสปาโมกฺขาจฺริยสฺส ปณฺจอนฺเววาลิ-
มาณวกสฺตพฺพนฺตโร สลฺยชีโว นาม มาณโว อโหสิ ๑ โส อจฺริยสนฺตฺเก
มตฺกฏฺจาปนมนฺตเมว อคฺคเหสิ น ปฏฺิพาหนมนฺตํ ๑ โส เอกทิวสํ
माणเวหิ สทฺธิ ทารุณมตฺถาย อรณฺถํ คนฺตฺวา มตํ พฺยคฺขํ ทิสฺวา โภ อิมํ
อฏฺฐจาเปสฺสามิตี อาห ๑ เต สเจ สกฺโกติ อฏฺฐจาเปหิตี วตฺวา รุกฺขํ
อภฺริหึสุ ๑ โส มนฺตํ ปรีวตฺเตตฺวา สกฺขราย ตํ ปหริ ๑

๒. พฺยคฺโข อฏฺฐาย เวเคน คนฺตฺวา สลฺยชีโว คณฺนาพิยํ ฌัสติตฺวา
ชีวิตกฺขยํ ปาเปตฺวา ตตฺถเวย ปติ ๑ สลฺยชีโวปี ตตฺถเวย ปติ ๑ อฺโภปี
เอกฏฺฐาเนเชว มตา นิปฺชชึสุ ๑ มาณวา อากนฺตฺวา อจฺริยสฺส กเถสุ ๑
โส ตาตา อสนฺตสมฺปคฺคณฺหโร นาม อยฺตตฺกฏฺจาเน สกฺกาเรสมฺมานํ
กโรนฺโต เอวรूपํ ทุกฺขํ ปฏฺิลภฺติเยวาทิ วตฺวา ฌมฺมํ เทเสนฺโต อิมํ
กาถมาห

อสนนต์ โย ปกคณหาติ อสนตมุปเสวติ

ตเมว ฆาส์ กुरुเต พุยกุโฆ สชีวโก ยถาติ ฯ

ตตถ อสนตนต์ติ ตีหิ ทุจจรีเตหิ สมนุทธาคคํ ทุสสีลํ ปาปธมมํ ฯ
โยติ ขตติยาทีสุ โย โภจิ ฯ ปกคณหาตีติ ปพพชิตํ วา จีวราทิสมปทานน
คหฏจํ วา อุปราชเสนาปติฏฐานาติสมปทานน ปกคณหาติ สกการสมมานํ
กโรตี ฯ

อุปเสวตีติ ภชติ ฯ ตเมว ฆาสนต์ติ ทุสสีโล ตเมว อตตโน
สมปคคณหํ ขาถนียํ กโรตี ตํ ฆสตี ขาถติ วินาสํ ปาเปตีติ อตุโล ฯ
กิมิว ฯ ยถา สลยชีวมาณเวณ มนตํ ปรีวตุเตตวา สชีวโก มตพุกุโฆ
ชีวิตสมปทานน สมปคคณหิตอ อตตโน ชีวิตหายกํ สลยชีวเมว ชีวิตา
โวโรเปตวา วินาสํ ปาเปตี ฯ เอวมณโหลปี โย ยํ อสนนต์ สมปคคณหาติ
โส ทุสสีโล ตํ อตตโน สมปคคณหกเมว วินาสตี เอวํ อสนตสมปคคณหา
วินาสํ ปาปณตตีติ อตุโล ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔

แปล มครเป็นไทย

๑. ดังได้สดับมา ครั้งหนึ่ง พระเทวทัตอยู่ในที่ลับ คิดว่าภิกษุเหล่านี้ต่างมีฐานะคนละแผนก ๆ อย่างนี้ คือ บริษัทของพระสารีบุตร บริษัทของพระโมคคัลลานะ แม้เราก็จะจัดการฐานะของคนะสักอย่างหนึ่ง แต่เว้นลาภเสียไม่อาจให้บริษัทเกิดขึ้นได้ เอาเถิด เราจกร่วมมือกับพระเจ้าอชาตศัตรูให้ลาภเกิดขึ้น ดังนี้แล้ว ให้พระเจ้าอชาตศัตรูทรงเลื่อมใสด้วยอิทธิปาฏิหาริย์ โดยนัยอันมาแล้วในสังฆเภทชั้นแรก ๆ พระเจ้าอชาตศัตรูนั่น ทรงเลื่อมใสพระเทวทัตนั้น ทรงยกย่องเธอ ผู้เป็นอัสตบุรุษ มีพระประสงค์จะทำสักการะแก่เธอ ทรงบริจาคนิเวศน์พระราชนิเวศน์เป็นจำนวนมาก รับสั่งให้สร้างที่อยู่ ณ คยาสิละ ได้พระราชทานสำหรับอาหาร ๕๐๐ สำหรับทุก ๆ วัน และได้เสด็จไปที่บำรุงพระเทวทัต ทั้งเช้าทั้งเย็น ๆ ท้าวเธอทรงเชื่อคำพระเทวทัต ปลงพระชนม์พระราชบิดา ตัดอุปนิสัยแห่งโศดาปิตติมรรคของพระองค์เสีย ทรงประสพทุกข์ โดยนัยที่กล่าวแล้วในหนหลัง ๆ

ในอดีตกาล พระเจ้าอชาตศัตรูนั่นแล ได้เป็นมาณพชื่อว่า สัตยชีวะ ในจำนวนมาณพ ๕๐๐ คนซึ่งเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ทิสปาโมกษ์ ในเมืองพาราณสี ๆ สัตยชีวะมาณพนั้น ได้เรียนมนต์สำหรับปลุกผู้ที่ตายให้ฟื้นขึ้นอย่างเดียว (แต่) ไม่ได้เรียนมนต์สำหรับแก้ในสำนักอาจารย์ ๆ วันหนึ่ง เขาพร้อมกับพวกมาณพไปป่าเพื่อต้องการฟัน พบเสือโคร่งตาย จึงพูดว่า ท่านผู้เจริญ เราจักปลุกเสือดตัวนี้ให้ฟื้นขึ้น ๆ มาณพเหล่านั้น พูดว่า ถ้าท่านสามารถ, ก็จงปลุกมันให้ฟื้นขึ้นเถิด แล้วพากันขึ้นต้นไม้ ๆ เขาร่ายมนต์แล้วใช้ก้อนกรวดชกเสือดตัวนั้น ๆ

๒. เสือดตัวนั้น รีบวิ่งไป กัดสัตยชีวะมาณพที่ก้านคอ ให้ถึงความสิ้นชีวิตแล้วก็ล้มลงในที่นั้นนั่นเอง ๆ แม้สัตยชีวะมาณพก็ล้มลงในที่นั้นเหมือนกัน ๆ แม้ทั้ง ๒ ก็นอนตายอยู่ในที่เดียวกันนั้นแล ๆ พวกมาณพ มาบอกแก่อาจารย์ ๆ ท่านกล่าวว่า พ่อทั้งหลาย ขึ้นชื่อว่าผู้ทำการยกย่องอัสตบุรุษ ทำความเคารพ

และนับถือในฐานะ อันไม่ควร ย่อมได้รับทุกข์เช่นนั้นแหละ เมื่อจะแสดงธรรม
จึงกล่าวคานานี้ว่า

ผู้ใด ยกย่องอสังคบุรุษ ส่องเสพอสังคบุรุษ อสังคบุรุษ
ก็ทำผู้นั้นนั้นแหละให้เป็นเหยื่อ เหมือนเสื่อไคร่ง
พินคินชีพ ทำสัตยูชีวมาณพให้เป็นเหยื่อ ฉะนั้น ฯ

บรรดาบทเหล่านั้น บทว่า อสนุติ ได้แก่ คนที่ประกอบด้วยทุจริต ๓
ประการ คือคนที่ทุศีล ได้แก่คนผู้มีธรรมอันทราม ฯ บทว่า โย คือ คนใด
คนหนึ่งในบรรดาภคัตริย์เป็นต้น ฯ บทว่า ปกุกฺกฺหาติ ความว่า ยกย่องบรรพชิต
ด้วยการมอบถวายจีวรเป็นต้น หรือยกย่องภคิพัสสัด้วยการมอบตำแหน่งอุปราช
และเสนาบดีเป็นต้น คือทำความเคารพและความนับถือ ฯ

บทว่า อุปเสวติ คือ คบ ฯ สองบทว่า ตเมว ฆาส์ ความว่า อสังคบุรุษ
ผู้ทุศีล ย่อมทำบุคคลนั้นนั้นแหละ คือผู้ยกย่องตน ให้เป็นของเกี้ยว (เหยื่อ)
อธิบายว่า กิน คือเกี้ยวผู้นั้น ได้แก่ ให้ถึงความพินาศ ฯ ถามว่า เหมือนอะไร ฯ
แก้ว่า เหมือนเสื่อไคร่งที่ตาย ถูกสัตยูชีวมาณพร่ายมนต์ยกย่องด้วยการมอบ
ชีวิตให้พินคินชีพ กลับปลิดชีพสัตยูชีวมาณพผู้ให้ชีวิตตนนั่นเอง ให้ถึงความ
วอดวาย ฉะนั้น ฯ แม้บุคคลอื่นก็ฉนั้น บุคคลใด ยกย่องอสังคบุรุษใด อสังคบุรุษ
นั้น ผู้ทุศีลย่อมทำบุคคลนั้น ซึ่งยกย่องตนนั้นแหละ ให้ย่อยยับ อธิบายว่า
เหล่าชนผู้ยกย่องอสังคบุรุษ ย่อมถึงความพินาศ ด้วยประการฉะนี้ ฯ